Hoito- ja palveluketjujen kehittäminen Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmassa

Emilia Nygren & Mari Rantamäki

KESKI-SUOMEN HYVINVOINTI-ALUE 2023

Yhtenäistettävät hoito- ja palveluketjut

Eri ikäisten elämäntapaohjaus ja tyypin 2 diabetes

Mielenterveys- ja päihdepalveluketju (lapset, nuoret, aikuiset, psykogeriatria)

Palliatiivinen hoito ja saattohoito

Neuropsykiatrisesti oireilevat lapset, nuoret ja perheet

Paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat

Vammaisen asiakkaan palvelupolku

Muistipolku (Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille-hanke)

Sujuvat palveluketjut varmistavat, että

- asiakas on aktiivinen toimija
- ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tunnistamiseen ja tukeen panostetaan
- eri toimijoiden vastuut ovat selkeät ja palveluiden kriteerit ja työnkulut yhtenäisiä
- yhteistyö eri ammattilaisten välillä on tiivistä ja systemaattista

Palveluketjutyön sisältöä:

- Nykytilanteen kartoitus
- Erilaisten asiakkuuksien tunnistaminen
- Tavoitteiden määrittely, keskeiset kehittämistoimenpiteet
- Mittareiden ja tietolähteiden valinta
- Hoito- ja palveluketjun kuvaaminen

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE 2023

Esimerkkejä ja kokemuksia tehdystä kehittämistyöstä

Elämäntapaohjaus ja tyypin 2 diabetes

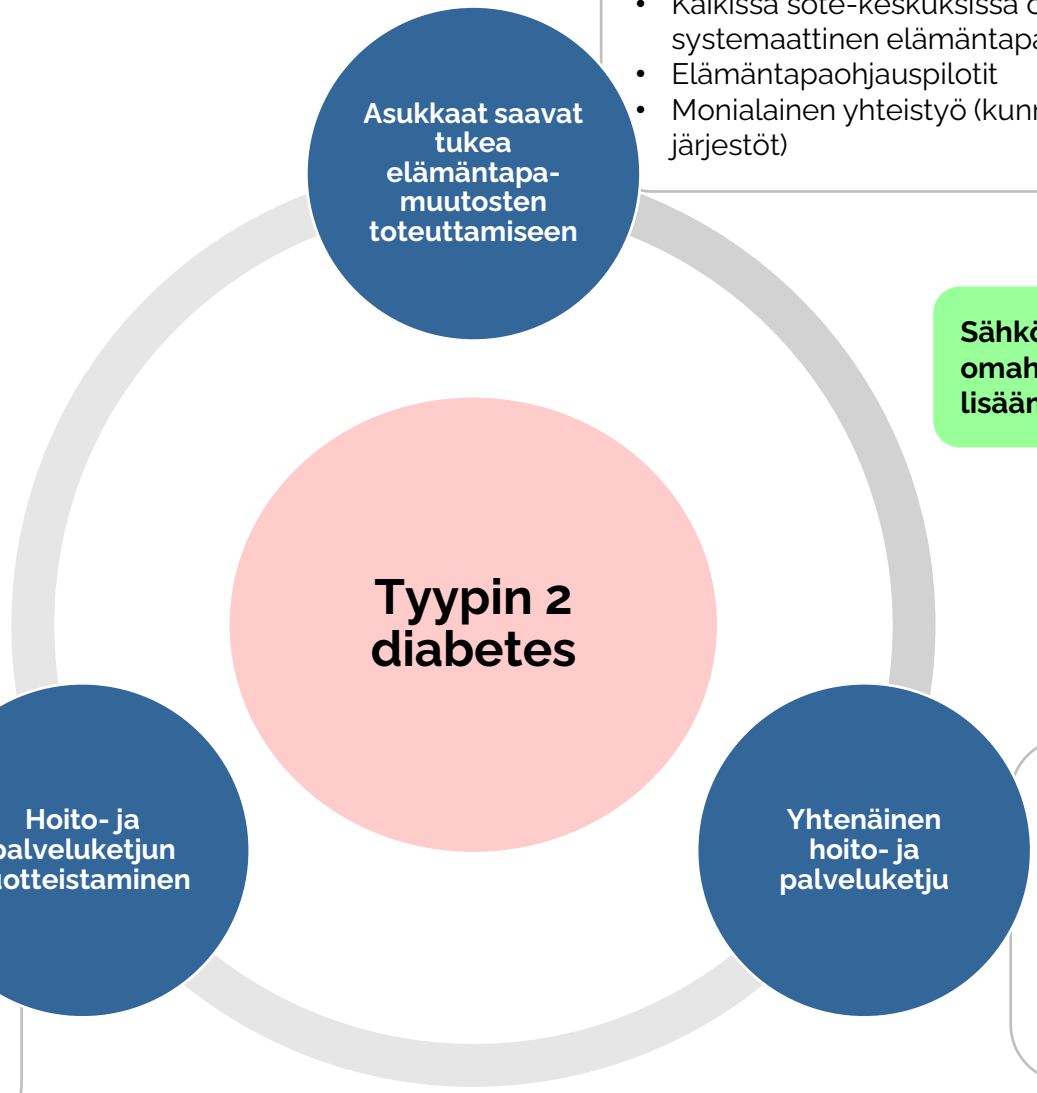

- Ennaltaehkäisy ja varhainen tunnistaminen
- Ylipainoisten osuus
- Kaikissa sote-keskuksissa on kuvattu systemaattinen elämäntapaohjausprosessi
- Elämäntapaohjauspilotit
- Monialainen yhteistyö (kunnat, yhdistykset ja järjestöt)

Sähköisen asioinnin ja omahoidon mahdollisuuksien lisääminen

Ammattilaisten osaaminen vahvistaminen

- Luodaan konsepti yhtenäisille hoito- ja palveluketjuille
  - Moniammatillisuus
  - Tarkoituksenmukainen työnjako ja päällekkäisen työn väheneminen
  - Saatavuus ja saavutettavuus
  - Erityistason palveluiden tarpeen väheneminen
  - Kustannusten hillitseminen

- Yhtenäisemmät rakenteet, prosessit ja toimintamallit
- Resurssien tarkastelu
- Hoidon laadun parantaminen
- Asiakkuussegmentointi
- Moniammatilliset hoitosuunnitelmat
- Diabetesverkoston käynnistäminen
- Diabeteskeskus vaativan diabeteksen hoitoon

Kokemuksia elämäntapaohjauksen ja diabeteksen hoidon kehittämisestä

Sähköiselle asioinnille ja etäpalveluille selkeä tarve
- Asiakkailta erinomainen palaute digitaalisesta elämäntapaohjauksesta, onnistumisia saatu aikaan
- Onnikka-painonhallintasovelluksen pilotointi käynnissä, kiinnostanut ammattilaisia, asiakkaita sekä mediaa
- Omaseurantasovelluksen (verenpaine, verensokeri, PEF) pilotoinnista hyviä kokemuksia → tavoitteena saada jokin sovellus laajasti käyttöön
- Ravitsemusterapian etävastaanottopilotista hyviä kokemuksia → toiminta jatkunut pilottialueilla ja OmaKS.fi-palvelussa
- FINGER-toimintamallin mukaiselle Aivoterveyttä ikääntyville –verkkoryhmän kokemusten mukaan vertaistuelle tarvetta
- Vastasairastuneen tyypin 2 diabeetikon digihoitopolun pilotointi käynnistyy syksyllä

Moniammatillisen yhteistyön ja järjestöyhteistyön avulla mahdollista sujuvoittaa prosesseja
- Liikuntapalvelut ja Keski-Suomen Liikunta aktiivisesti mukana kehittämässä elämäntapaohjauksen prosesseja
- Etsivä nuorisotyö mukana kutsuntaikäisten elämäntapaohjausprosessissa
- Arkeen Voimaa –toiminnan laajentaminen yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa

Systemaattisen laatutyön avulla diabeetikoiden kolesterolitasapainoon mahdollista vaikuttaa lyhyessäkin ajassa
→ Lisäsairauksien ennaltaehkäisy, kustannussäästöt

Vaikeahoitoisten diabeetikoiden hoidon laatua halutaan parantaa
- Diabeteskeskuksen valmistelu edennyt hyvin, valmistelijat innostuneita
- Diabeteshoitotyön asiantuntija –koulutus (Jamk) käynnissä

Mielenterveys- ja päihdepalveluketju

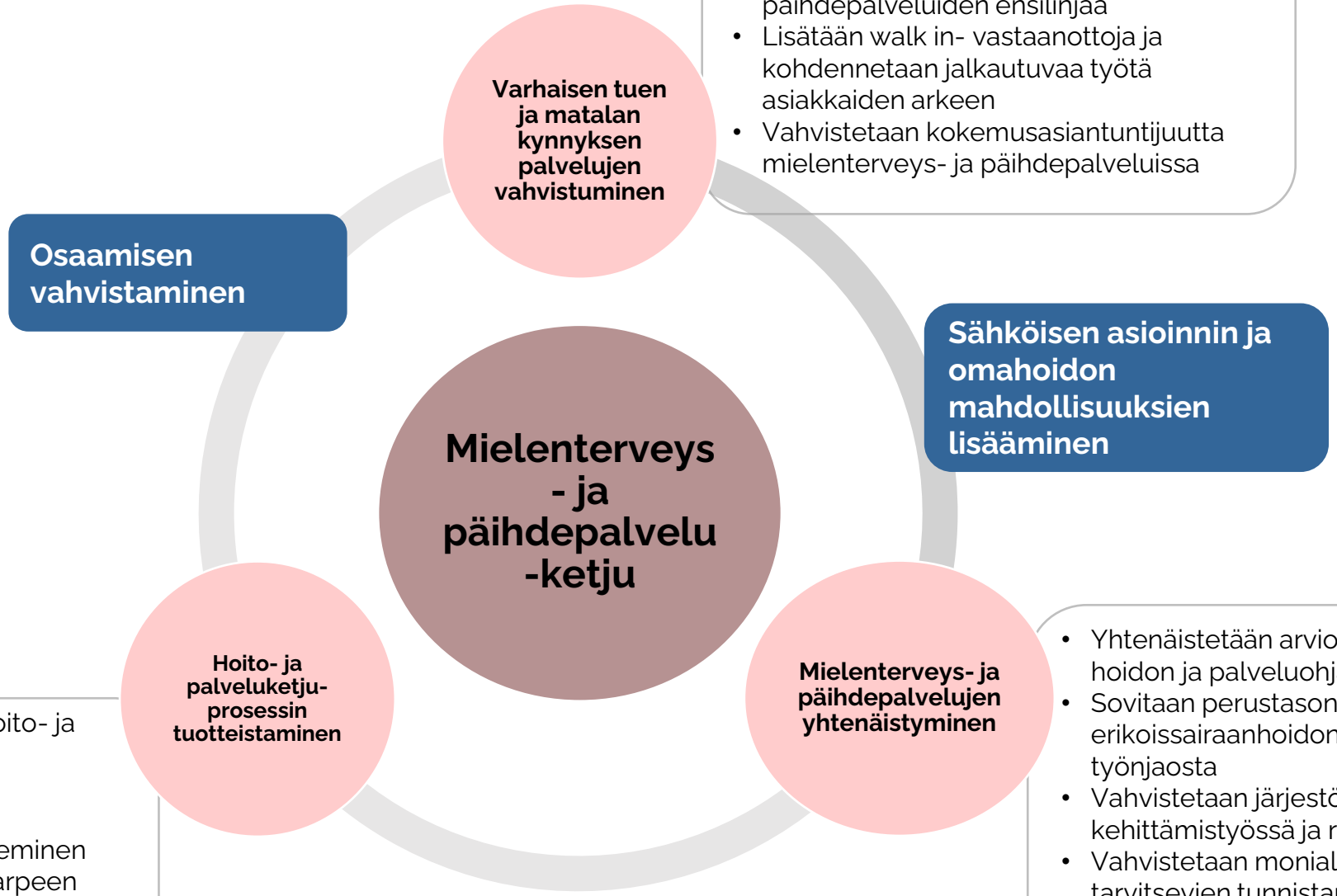

- Vahvistetaan mielenterveys- ja päihdepalveluiden ensilinjaa
- Lisätään walk in- vastaanottoja ja kohdennetaan jalkautuvaa työtä asiakkaiden arkeen
- Vahvistetaan kokemusasiantuntijuutta mielenterveys- ja päihdepalveluissa

- Luodaan konsepti yhtenäisille hoito- ja palveluketjuille
  - Moniammatillisen työn lisääntyminen
  - Päällekkäisen työn väheneminen
  - Erityistason palveluiden tarpeen väheneminen
  - Kustannusten hillitseminen

- Yhtenäistetään arvioinnin, tutkimisen, hoidon ja palveluohjauksen malleja
- Sovitaan perustason ja erikoissairaanhoidon välisestä työnjaosta
- Vahvistetaan järjestöjen roolia kehittämistyössä ja rakenteissa
- Vahvistetaan monialaisesti tukea tarvitsevien tunnistamista ja palveluohjausta

Kokemuksia mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisestä

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden järjestämistavoissa on eroavaisuuksia Keski-Suomessa: yhtenäistämistyötä tarvitaan kohti hyvinvointialuetta mentäessä
Työ jatkuu prosessien kuvauksella ja maakunnallisen kehittäjäverkoston työskentelyllä

Matalan kynnyksen palveluille on tarvetta: mielen hyvinvoinnin palvelua / walk in- vastaanottoja toivottu lisää, sekä jalkautumista asukkaiden arkeen

Pidempiaikaiselle tuelle on myös tarve: prosesseja täytyy sujuvoittaa edelleen
Koronan vaikutukset erityisesti nuorilla näkyvät

Ammattilaisten osaamisen vahvistamiseen halutaan panostaa: mielenterveys kuuluu kaikille

- Psykososiaalisten menetelmien osaamisen vahvistamista tulossa
- Hankkeen kautta koulutettu: unihoitaja- koulutus (KBT-I), Kotikonsti- menetelmä, Käynti kerrallaan- toimintamalli, päihteidenkäytön puheeksi otto, yleisimmät mielenterveyden häiriöt, ADHD-diagnostiikka lääkäreille

Tavoitteet ja toimenpiteet

Palliatiivinen hoito ja saattohoito

Laadukkaat elämän loppuvaiheen palvelut

- Käynnistetään maakunnallinen verkostotyöskentely
- Perustason ja erikoissairaanhoidon vastuiden määrittely
- Konsultaatio- ja lähetekäytännöt
- Alueelliset palliatiivisen hoidon ja saattohoidon työryhmät (kotihoito, asumispalvelut, vuodeosastot, Jyväskylässä ja Jämsässä kotisairaala)
- Kansallisten laatukriteereiden toteutumisen edistäminen
- Ensihoidon saattohoitoprotokolla
- Kattava kotisairaalaverkosto

Ammattilaisten osaaminen vahvistaminen

Palliatiivinen keskus

- Palliatiivinen poliklinikka
- Konsultoiva tiimi
- Kotisairaala, kotisairaalaverkoston koordinointi
- Erityistason osastopaikat
- Psykososiaalinen tuki

Hoito- ja palveluketjun tuotteistaminen

- Luodaan konsepti yhtenäisille hoito- ja palveluketjuille
  - Moniammatillisen työn lisääntyminen
  - Päällekkäisen työn väheneminen
  - Erityistason palveluiden tarpeen väheneminen
  - Kustannusten hillitseminen

Kokemuksia palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittämisestä

Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittämistä pidetään tärkeänä, siihen on panostettu ja halutaan edelleen panostaa
- Elämän loppuvaiheen hoitoa toteutetaan lukuisissa yksiköissä → haasteena saada henkilöstö laajasti mukaan
- Palliatiivisen keskuksen valmistelu edennyt
- Psykososiaalisen tuen palvelut selkeytyneet, perheterapeutin palvelulle ollut käyttöä

Alueelliset työryhmät työskentelevät elämän loppuvaiheen hoidon ja palveluiden parantamiseksi

Kotisairaalaverkosto Keski-Suomeen –hankkeen ja TulKoti-hankkeen jalkautumisesta alueille hyviä kokemuksia
- Kotisairaalan satelliittiyksikön toiminta käynnistynyt Viitasaarella
- Elämän loppuvaiheen hoitoa ja hoidon tarpeen arviointia kehitetty Hankasalmella
- Ennakoivan hoitosuunnitelman jalkauttaminen, ammattilaisten osaamisen vahvistaminen

Ammattilaisten osaamisen vahvistamiseen halutaan panostaa
- THL:n saattohoitopassi suoritettu laajasti
- Palliatiivisen hoidon asiantuntija –koulutus (Jamk) käynnistymässä
- Palliatiivinen keskus ottaa vastuuta jatkuvasta osaamisen vahvistamisen koordinoinnista (koulutuskalenteri/vuosikello)

Lisätietoja

Emilia Nygren
emilia.nygren@jyvaskyla.fi

Mari Rantamäki
mari.rantamaki@jyvaskyla.fi

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE 2023

Kiitos

#hyvaks
#hyvinvointialueks
#hyväarkikaikille

Mitä kautta haluaisit mieluiten tietoa hyvinvointialueen rakentamisesta?